

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра зоологии

КАРСЕКО
Илья Владимирович

**ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ФИТОФАГИ ДРЕВЕСНО-
КУСТАРНИКОВЫХ РАСТЕНИЙ СЕМЕЙСТВА ИВОВЫЕ
(SALICACEAE) В УСЛОВИЯХ ЗЕЛЕННЫХ НАСАЖДЕНИЙ Г.
МИНСКА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент Ф.В. Сауткин

Допущен к защите
«24» мая 2022 г.
Зав. кафедрой зоологии

доктор биологических наук,
профессор С.В. Буга

Минск, 2022

РЕФЕРАТ

Дипломная работа с. 64, рис. 25, табл. 8, 59 литературных источников
ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ФИТОФАГИ ДРЕВЕСНО-КУСТАРНИКОВЫХ
РАСТЕНИЙ СЕМЕЙСТВА ИВОВЫЕ (SALICACEAE) В УСЛОВИЯХ
ЗЕЛЕННЫХ НАСАЖДЕНИЙ Г. МИНСКА

Объект исследования: членистоногие фитофаги-вредители древесно-кустарниковых растений семейства ивовые (Salicaceae).

Цель: установление таксономической структуры и выявление хозяйственной значимости членистоногих фитофагов в качестве вредителей древесных растений семейства ивовые (Salicaceae) в условиях зеленых насаждений г. Минска.

Методы исследования: визуальный осмотр, ручной сбор фактического материала, фотографирование, гербаризация, определение, сравнение, анализ полученных данных.

По итогам исследований в течение полевого сезона 2021 г. в условиях зеленых насаждений древесно-кустарниковых растений семейства ивовые (Salicaceae) в г. Минске выявлен комплекс наиболее часто встречающихся членистоногих фитофагов, включающий по меньшей мере 36 видов из 20 родов, 10 семейств, 6 отрядов, 2 классов (Insecta и Arachnida). В таксономической структуре комплекса членистоногих фитофагов трофически связанных с древесно-кустарниковыми растениями семейства ивовые (Salicaceae) в условиях насаждений исследуемых территорий преобладают представители перепончатокрылых насекомых (Insecta: Hymenoptera), на долю которых приходится 28% от общего числа выявленных видов. Все представители выявленного комплекса (36 видов) относятся к числу видов, живущих внутри тканей растений-хозяев – минирующим и галлообразующим эндобионтам.

К группе видов с высоким показателем вредоносности относятся 6 представителей выявленного комплекса: *Phyllonorycter populifoliella* (Treitschke, 1833), *Euura oblita* (Audinet-Serville, 1823), *Euura proxima* (Serville, 1823), *Phyllocolpa leucapsis* (Tischbein, 1846), *Pontania dolichura* (C. G. Thomson, 1871), *Pontania vescicator* (Bremi-Wolf, 1849).

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа с. 64, мал. 25, табл. 8, 59 літаратурных крыніц
ЧЛЕНІСТАНОГІЯ ФІТАФАГІ ДРАЎНЕВА-КУСТАРНІКАВЫХ РАСЛІН
СЯМЕЙСТВА ІВОВЫЯ (SALICACEAE) ВА УМОВАХ ЗЯЛЁНЫХ
НАСАДЖЭННЯЎ Г. МІНСК

Аб'ект даследавання: членістаногія фітафагі-шкоднікі драўняна-хмызняковых раслін сямейства лазовыя (Salicaceae).

Мэта: устанаўленне таксанамічнай структуры і выяўленне гаспадарчай значнасці членістаногіх фітафагаў у якасці шкоднікаў драўняных раслін сямейства лазовыя (Salicaceae) ва ўмовах зялёных насаджэнняў г. Мінска.

Метады даследавання: візуальны агляд, ручны збор фактычнага матэрыялу, фатаграфаванне, гербарызацыя, вызначэнне, параўнанне, аналіз атрыманых даных.

Па выніках даследаванняў на працягу палявога сезона 2021 г. ва ўмовах зялёных насаджэнняў драўняна-хмызняковых раслін сямейства лазовыя (Salicaceae) у г. Мінску выяўлены комплекс найбольш часта сустракаемых членістаногіх фітафагаў, які ўключае па меншай меры 36 відаў з 20 родаў, 10 сямействаў, 2 класаў (Insecta і Arachnida). У таксанамічнай структуры комплексу членістаногіх фітафагаў трафічна звязаных з драўняна-хмызняковымі раслінамі сямейства вярбовыя (Salicaceae) ва ўмовах насаджэнняў доследных тэрыторый пераважаюць прадстаўнікі атрада перепончатокрылыя казуркі (атр. Нуменоптэра), на долю якіх прыходзіцца. Усе прадстаўнікі выяўленага комплексу (36 відаў) адносяцца да ліку відаў, якія жывуць ўнутры тканін раслін-гаспадароў – мініруючым і галаўтваральным эндабіёнтам.

Да групы відаў з высокім паказчыкам шкоднасці адносяцца 6 прадстаўнікоў выяўленага комплексу: *Phyllonorycter populifoliella* (Treitschke, 1833), *Euura oblita* (Audinet-Serville, 1823), *Euura proxima* (Serville, 1823), *Phyllocolpa leucapsis* C. G. Thomson, 1871), *Pontania dolichura* (C. G. Thomson, 1871), *Pontania vescicator* (Bremi-Wolf, 1849).

ABSTRACT

Diploma work with. 64, fig. 25, tab. 8, 59 literature

ARTHROPOD PHYTOPHAGOUS OF WOODY-SHRUB PLANTS OF THE WILLOW FAMILY (SALICACEAE) IN THE CONDITIONS OF GREEN PLANTS IN MINSK

The object of study: arthropod phytophagous pests of trees and shrubs of the willow family (Salicaceae).

Objective: establishing the taxonomic structure and identifying the economic significance of arthropod phytophagous as pests of woody plants of the willow family (Salicaceae) in the conditions of green spaces in Minsk.

Research Methods: visual inspection, manual collection of factual material, photographing, gerbarization, identification, comparison, analysis of the data obtained.

Based on the results of research during the field season of 2021, in the conditions of green plantations of trees and shrubs of the willow family (Salicaceae) in Minsk, a complex of the most common arthropod phytophagous was identified, including at least 36 species from 20 genera, 10 families, 6 orders, 2 classes (Insecta and Arachnida). In the taxonomic structure of the complex of arthropod phytophagous trophically associated with trees and shrubs of the willow family (Salicaceae) in the plantation conditions of the study areas, representatives of the order Hymenoptera insects (order Hymenoptera) predominate, which account for 28% of the total number of identified taxa. All representatives of the identified complex (36 species) are among the species living inside the tissues of host plants - mining and gall-forming endobionts.

The group of species with a high damage index includes 6 representatives of the identified complex: *Phyllonorycter populifoliella* (Treitschke, 1833), *Euura oblita* (Audinet-Serville, 1823), *Euura proxima* (Serville, 1823), *Phyllocolpa leucapsis* (Tischbein, 1846), *Pontania dolichura* (C. G. Thomson, 1871), *Pontania vescicator* (Bremi-Wolf, 1849).